

10.2.10 Dorpsperspectief Oude Wetering

10.2.10.1 Gestage gemeenschapsverstrengeling

Oude Wetering vormt samen met Roelofarendsveen het meest verstedelijkte gebied van de gemeente Kaag en Braassem. Door de jaren heen zijn beide dorpen steeds nauwer met elkaar verweven geraakt. De officiële grens – ergens rond de Meerkreuk – wordt op de Alkemadelaan al geruime tijd niet langer gemarkeerd met komborden.

Op sociaal-maatschappelijk vlak groeit de onderlinge verbondenheid eveneens. Twee voetbalverenigingen die elkaar jarenlang fel beconcurrerden – DOSR en Alkmania (Weteringse Boys) – zijn inmiddels gefuseerd. Tevens verrijst Kineo: een groot beweeg- en kindcentrum, voor inwoners van de beide dorpen. Het vervagen van religieuze lijnen en de clustering van maatschappelijke voorzieningen zal het samengaan van de dorpen versnellen is de verwachting, waarschijnlijk op eenzelfde manier zoals eerder in Oud Ade en Rijpwetering heeft plaatsgevonden.

Op basis van recente gesprekken met inwoners lijkt het nu nog te vroeg voor een gezamenlijk dorpsperspectief. Echter, in de (nabije) toekomst is het voorstelbaar dat Oude Wetering en Roelofarendsveen zichzelf zullen zien als één dorp – als één gemeenschap.

- Potentiële woningbouwontwikkeling
- Behouden tuinbouwgebieden
- Detailhandel winkelcentra

10.2.10.2 *Bebouwing*

Historisch gezien speelde Oude Wetering een voorname rol in de handel en binnenvaart: het lag aan de belangrijkste noord-zuidvaarroute van Holland. Lange tijd genoot het kadedorp meer aanzien dan Roelofarendsveen – met name dankzij de ‘steenen Gebouwen, waarvan er verscheidene deftig zijn opgehaald’ (Isaak Tirion in Kret, 2025 – blz. tien). Het betreft hier de elegante gevels aan de Kerk- en Veerstraat waarvan enkele nog altijd zichtbaar zijn.

In de jaren zeventig en tachtig bereidde het dorp zich in westelijke richting uit. Met het recente raadsbesluit om het glastuinbouwgebied De Baan en Sotaweg te behouden voor de komende decennia, is verdere uitbereiding van Oude Wetering naar het westen op korte termijn niet mogelijk.

In tegenstelling tot veel andere kernen, is dat voor een deel van de inwoners geen probleem. Want op dit moment is het “goed toeven”. Verder “is er weinig aan de hand” en woon je “middenin de Randstad, maar toch buiten”. Meer dan in de andere kernen wordt de nabijheid van naasten en het water genoemd als hetgeen dat mensen bindt aan het dorp “waar je woont, maar niet werkt”.

10.2.10.3 Ruimtelijke uitdagingen

Vanwege de relatief dichte bebouwing speelt een aantal ruimtelijke opgaven in Oude Wetering een grotere rol dan in kleinere kernen. Zo is er sprake van hoge en soms onveilige verkeersdruk en kan het dorp in de toekomst moeilijker omgaan met extreem weer, zoals langdurige hitte, droogte of ‘onstuimige’ regenbuien.

Op basis van gesprekken met inwoners kwamen de volgende ruimtelijke bevindingen en uitgangspunten (in willekeurige volgorde en gelijk aan die van Roelofarendsveen) naar voren:

- focus aangaande mobiliteit en bijbehorende infrastructuur moet liggen op het verbeteren van de situatie voor fietsers, wandelaars en mindervaliden;
- in hoeverre bepaalde wijken of buurten moeten blijven zoals ze nu zijn (= geen extra woningbouw, recreatie, winkels of groen) om de verkeersveiligheid te verhogen, is onduidelijk;
- het weidse, waterrijke uitzicht moet zoveel mogelijk behouden blijven, dus bij voorkeur geen hoogbouw – ook omdat dit het dorpsse aangezicht aantast;
- de schaarse ruimte binnen de kern die niet bebouwd is moet indien mogelijk in stand worden gehouden zodat het “rustieke” karakter in tact blijft;
- bij voorkeur wordt deze onbebouwde ruimte gebruikt voor “meer groen” of “laagdrempelige ontmoetingsplekken”;
- aangaande het leven op en met het water (een veelgenoemd historisch onderdeel van de dorpsidentiteit) valt op dat er “aan de overkant⁴” – op het terrein van de voormalige betonfabriek – een mogelijke impuls kan krijgen in de vorm van een haventje of andere kleinschalige waterrecreatie.

10.2.10.4 Karakter

Vanwege haar ligging (na het verlaten van Amsterdam en het oversteken van de Haarlemmermeer was Oude Wetering de eerste aanlegplaats voor schepen) is Oude Wetering van oudsher naar buiten gericht. Mogelijk zijn deze historische wortels een verklaring voor de houding “import is welkom”. Het opvallend hoge aantal vrijwilligers en inwoners met zonnepanelen op hun dak (meer dan vijftig procent!) vindt – wie weet – zijn oorsprong in de ondernemingsgeest van het dorp. Verder houden talloze vrijwilligers een “bloeiend verenigingsleven” in stand dat belangrijk is voor de gemeenschap.

In Oude Wetering wordt mede hierdoor veel georganiseerd: van cursussen hoe om te gaan met dementie en autisme tot burenhulp en buurtcirkels. Ook is er een museum

⁴ De lintbebouwing aan de overzijde van het water – langs de Westerdijk en het Westeinde – behoort formeel niet tot Oude Wetering. Toch zullen veel bewoners zich verbonden voelen met het dorp en zich er als zodanig mee identificeren.

gevestigd waar de geschiedenis (en volgens sommigen ook het geweten) van Alkemade wordt bewaakt. Wat opvalt in Oude Wetering zijn signalen die erop wijzen dat er op bepaalde plekken – meer dan in andere wijken en dorpen – langs elkaar heen wordt geleefd. Hierdoor lijkt het erop dat eenzaamheid een wissel op een specifieke groep mensen trekt.

10.2.10.5 Sociaal-maatschappelijke uitdagingen

In Oude Wetering zijn – net als in de meeste andere dorpen – de eerste reacties op de eenzaamheidscijfers in te delen in twee categorieën: schrik dan wel onherkenbaar. Te meer omdat er zo'n breed aanbod is aan activiteiten, "maar mensen weten gewoon niet dat er zoveel te doen is." "Of de drempel lijkt nog altijd te hoog." Er is wel een zekere consensus over lokale signalen. "Buren leren elkaar minder goed kennen, er zijn te weinig plekken waar we elkaar kunnen ontmoeten, de jeugd tussen twaalf en achttien kan nergens heen."

Oplopend in hoe vaak de maatschappelijke uitdagingen werden benoemd: ondanks de vele vrijwilligers en seniorenservices houdt de druk op het zorgsysteem de gemoederen bezig, maakt men zich zorgen over de vergrijzing (het wordt eerder en vaker gezien als een bedreiging dan als een kans) en de bouw van Braassemerland gaat te snel voor het dorp: "Onze identiteit verwatert."

Aan een divers assortiment winkels en brede voorzieningen ontbreekt het in Oude Wetering, maar dat lijken de mensen voor lief te nemen. Omdat ze het meeste kunnen vinden bij de Veense burens.

10.2.10.6 Sportpad-ontwikkeling deel I (zie Roelofarendsveen voor deel II)

Een visie gedreven samenwerkingscombinatie van sportverenigingen, onderwijs, kinderopvang, het sportbedrijf en de gemeente – als gelijkgestemde partners. Het zal resulteren in een unieke ontmoetingsplek voor jong en oud waar leren, ontwikkelen en bewegen het vormende principe zal zijn.

Geen klassikaal onderwijs, geen onderscheid tussen onderwijs en kinderopvang, een locatie waar sportvelden, een zwembad en klaslokalen doelbewust met elkaar zijn verweven tot een Gordiaanse knoop – met recht mag het Sportpad straks een grensoverstijgende plek worden genoemd waar iedereen uit de gemeente Kaag en Braassem welkom is.

Het Sportpad is een ontwikkeling die in lijn ligt met de identiteit van het naar buiten gerichte en op handel gerichte Oude Wetering. Het is nieuw en gedurfd – een experiment, maar wanneer het slaagt zullen niet alleen meerdere lokale generaties een kans krijgen om op een gezonde manier op te groeien, het Sportpad draagt de potentie in zich van verbinder en gids. In die zin kan het project positieve gevolgen hebben die over generaties en gemeentegrenzen zullen reiken.